

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 stycznia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku w II Wydziale Karnym w składzie

Przewodniczący	SSA Leszek Kulik (spr.)
Sędziowie	SSA Halina Czaban SSO del. Ilona Simonowicz
Protokolant	Agnieszka Wądołkowska

przy udziale prokuratora Krystyny Ciwoniuk

po rozpoznaniu w dniu 25 stycznia 2018 r. sprawy:

1. **P. Ś. s. K.** oskarżonego z art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 2 k.k., art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. nr 179, poz. 1485).
2. **R. B. (1) s. A.** oskarżonego z art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 2 k.k., art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. nr 179, poz. 1485).
3. **B. M. s. W.** oskarżonego z art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 2 k.k., art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. nr 179, poz. 1485), art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k., art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

z powodu apelacji obrońców oskarżonych

od wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce

z dnia 27 września 2017 r. sygn. akt II K 20/17

I. Utrzymuje w mocy wyrok w zaskarżonej części;

II. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata N. K. i radcy prawnego M. K. kwoty po 738 zł, w tym kwoty po 138 zł podatku VAT, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oskarżonym P. Ś. i B. M.;

III. Zwalnia oskarżonych od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

1. P. Ś., s. K. i J. z d. F., ur. (...) w O.,

2. R. B. (1), s. A. i M. z d. K., ur. (...) w P.,

3. B. M., s. W. i K. z d. T., ur. (...) w W.

zostali oskarżeni o to, że:

I. w dniu 21 grudnia 2016 roku w O. pomiędzy ulicami (...) a (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wspólnie i w porozumieniu używając przemocy wobec H. J. dokonali rozboju na jej osobie w ten sposób, że P. Ś. uderzył pokrzywdzoną otwartą dłonią w głowę, po czym B. M. odepchnął ją, w wyniku czego upadła, a następnie dokonali zaboru w celu przywłaszczenia torebki koloru czarnego o wartości 80 złotych wraz z zawartością portmonetki koloru czarnego o wartości 20 złotych, kluczy do mieszkania, telefonu komórkowego H. (...) nr (...) wraz z kartą SIM sieci T - mobile o wartości około 800 złotych, dowodu osobistego na nazwisko pokrzywdzonej, na łączną wartość około 900 złotych, powodując przy tym obrażenia w postaci guza głowy i podbiegnięcie krwawe,

tj. o czyn z art. 280§1 k.k. w zb. z art. 275§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k.

II. w dniu 21 grudnia 2016 roku w O. przy (...) na trasie prowadzącej na Osiedle (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wspólnie i w porozumieniu usiłowali dokonać rozboju z nożem na osobie taksówkarza H. S., w ten sposób, że zażądali od H. S. wydania pieniędzy w kwocie 300 złotych grożąc mu pozbawieniem życia, przy czym R. B. (1) posługiwał się niebezpiecznym narzędziem w postaci noża poprzez przyłożenie pokrzywdzonemu go do szyi, natomiast P. Ś. i B. M. przykładali do jego pleców złożone palce mające stanowić imitację broni palnej, dodatkowo B. M. wypowiadał groźby zabójstwa, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na postawę pokrzywdzonego,

tj. o czyn z art. 13§1 k.k. w zw. z art. 280§2 k.k.

III. w dniu 21 grudnia 2016 roku w O., wbrew przepisom ustawy, wspólnie i w porozumieniu posiadali substancję psychotropową w postaci amfetaminy o wadze 5 gram,

tj. o czyn z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz. U nr 179 poz. 1485/

a ponadto B. M. o to, że:

IV. w dniu 21 grudnia 2016 roku w O. używając przemocy wobec J. S. usiłował dokonać rozboju na jej osobie w ten sposób, że chwycił ją za nadgarstek i szarpał żądając wydania telefonu marki L. (...) nr (...) wartości około 150 zł, lecz zamiaru swojego nie osiągnął z uwagi na postawę pokrzywdzonej,

tj. o czyn z art. 13§1 k.k. w zw. z art. 280§1 k.k.

V. w dniu 21 grudnia 2016 roku w O., używając przemocy wobec G. G. usiłował dokonać rozboju na jej osobie, w ten sposób, że odepchnął ją, w wyniku czego upadła, a następnie szarpał za nadgarstek dłoni, żądając wydania telefonu komórkowego marki (...) wartości około 300 zł, lecz zamiaru swojego nie osiągnął z uwagi na postawę pokrzywdzonej, powodując przy tym obrażenia w postaci podskórnych krwiaków na kończynie dolnej lewej (w okolicy kolana lewego, podudzia lewego i biodra prawego), bolesności ramienia prawego i palca II dłoni prawej, które to obrażenia spowodowały naruszenie czynności narządów ciała poniżej 7 dni, tj. o czyn z art. 13§1 k.k. w zw. z art. 280§1 k.k. w zb. z art. 157§2 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce wyrokiem z dnia 27 września 2017 r. sygn. akt IIK 20/17 orzekł:

I. oskarżonego R. B. (1) uniewinnił od popełnienia zarzucanego mu w pkt I a/o czynu, kosztami postępowania w tym zakresie obciążył Skarb Państwa;

II. oskarżonych: P. Ś. i B. M., w ramach czynu zarzucanego im w pkt I a/o, uznał za winnych tego, że 21 grudnia 2016 roku w O. pomiędzy ulicami (...)a (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wspólnie i w porozumieniu używając przemocy wobec H. J., dokonali rozboju na jej osobie w ten sposób, że P. Ś. uderzył pokrzywdzoną otwartą dłonią w głowę, po czym B. M. odepchnął ją, w wyniku czego upadła, a następnie dokonali zaboru w celu

przywłaszczenia telefonu komórkowego H. (...) nr (...) wraz z kartą SIM sieci T - mobile o wartości około 800 złotych, powodując przy tym obrażenia w postaci guza głowy i podbiegnięcie krwawe, czym wyczerпали znamiona czynu z art. 280§1 k.k. i na podstawie tego przepisu skazując ich każdemu z nich wymierzył karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności;

III. oskarżonych: P. Ś., R. B. (1) i B. M. uznał za winnych popełnienia czynu zarzucanego im w pkt II a/o i za to na podstawie art. 13§1 kk w zw. z art. 280§2 kk skazał ich, a na podstawie art. 14§1 kk w zw. z art. 280§2 kk wymierzył każdemu z nich karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności;

IV. oskarżonych: P. Ś., R. B. (1) i B. M. uznał za winnych popełnienia czynu zarzucanego im w pkt III a/o, ustalając że waga posiadanej amfetaminy wynosiła nie mniej niż 2 gramy i za to na podstawie z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz. U nr 179 poz. 1485/ skazał ich wymierzając każdemu z nich po 3 (trzy) miesiące pozbawienia wolności;

V. oskarżonego B. M. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu w pkt IV a/o czynu i za to na podstawie art. 13§1 k.k. w zw. z art. 280§1 k.k. skazał go, a na podstawie art. 14§1 kk w zw. z art. 280§1 kk wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności;

VI. oskarżonego B. M. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu w pkt V a/o czynu i za to na podstawie art. 13§1 k.k. w zw. z art. 280§1 k.k. w zb. z art. 157§2 kk w zw. z art. 11§2 kk skazał go, a na podstawie art. 14§1 kk w zw. z art. 280§1 kk w zw. z art. 11§3 kk wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności;

VII. na podstawie art. 85§1 i 2 kk, art. 85a kk i art. 86§1 kk wymierzył kary łączne pozbawienia wolności w wymiarze: 3 (trzech) lat wobec R. B. (1), 3 (trzech) lat i 6 (sześciu) miesięcy wobec P. Ś. oraz 4 (czterech) lat wobec B. M.;

VIII. na podstawie art. 63§1 kk na poczet orzeczonych kar pozbawienia wolności zaliczył oskarżonym okresy rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie: od 21 grudnia 2016r, godz. 20.15 do 14 lipca 2017r godz. 20.15 i od 24 lipca 2017r godz. 20.15 do 27 września 2017r R. B. (1), od 21 grudnia 2016r godz. 20.15 do 27 września 2017r P. Ś. i B. M.;

IX. na podstawie art. 93c pkt 5 kk orzekł wobec każdego z oskarżonych stosowanie środka zapobiegawczego w postaci terapii uzależnień;

X. na podstawie art. 230§2 kpk orzekł zwrot R. B. (1) pary rękawiczek koloru czarnego oraz butelki, B. M. telefonu komórkowego marki H. z baterią, kartą SIM oraz kartą pamięci Micro SD, P. Ś. telefonu komórkowego marki N. z baterią i kartą SIM, wymienionych w wykazie dowodów rzeczowych k. 350-352;

XI. zwolnił oskarżonych od ponoszenia kosztów procesu w części skazującej, obciążając nimi Skarb Państwa;

XII. zasądził ze Skarbu Państwa na rzecz adw. N. K. oraz r.pr. M. K. po 1476 zł z VAT, tytułem zwrotu kosztów obrony świadczonej oskarżonym B. M. i P. Ś. z urzędu.

Wyrok powyższy zaskarżyli obrońcy oskarżonych.

Obrońca oskarżonego P. Ś. zaskarżył wyrok na korzyść oskarżonego w całości. Na zasadzie art. 427 § 1 i 2 oraz art. 438 pkt. 3 orzeczeniu zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść tego orzeczenia w postaci:

a) przypisania zbyt małego znaczenia przy wymierzaniu kary oskarżonemu P. Ś. właściwościom oraz warunkom osobistym oskarżonego (młody wiek, stan zdrowia - uzależnienie, trudna przeszłość, niedawne zostanie ojcem) oraz zachowaniu oskarżonego po popełnieniu przypisanych mu w wyroku czynów (konsekwentne przyznawanie się do winy, współpraca z organami ścigania, czynny żal oraz świadomość nagannego zachowania, pojednanie się oskarżonego z pokrzywdzonymi, udział w mediacji oraz wypełnienie ustalonych w postępowaniu mediacyjnym

warunków - naprawienie szkody i zadośćuczynienie za doznaną krzywdę), a następnie mylne uznanie, iż oskarżony nie zasługuje na dobrodziejstwo nadzwyczajnego złagodzenia kary przewidziane w przepisie art. 60 § 2 k.k.,

b) braku uwzględnienia przy wymierzaniu kary oskarżonemu celów zapobiegawczych i wychowawczych, które kara ma osiągnąć w stosunku do oskarżonego P. J. Ś., co w konsekwencji doprowadziło do wymierzenia oskarżonemu niewspółmiernie (rażąco) surowej kary wyrażającej się w wymierzeniu oskarżonemu kary 2 lat pozbawienia wolności za czyn z pkt. I aktu oskarżenia, kary 3 lat pozbawienia wolności za czyn z pkt. II aktu oskarżenia, kary 3 miesięcy pozbawienia wolności za czyn z pkt. III aktu oskarżenia, - a następnie wymierzenie oskarżonemu kary łącznej 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności bez zastosowania instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary przewidzianej w przepisie art. 60 § 2 k.k., która to kara zdaniem obrony jest karą niesprawiedliwą, noszącą znamiona rażącej surowości, przekraczającą rolę wychowawczą i prewencyjną orzeczenia.

Podnosząc powyższe zarzuty, na podstawie art. 427 § 1 k.p.k. oraz 437 k.p.k., wniósł o zmianę i orzeczenie wobec oskarżonego P. Ś. za czyn z pkt. I, II i III aktu oskarżenia kar łagodniejszych przy zastosowaniu instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary (poniżej dolnego progu ustawowego zagrożenia), a następnie kary łącznej.

Obronca oskarżonego R. B. (1) na podstawie art. 438 pkt 1 i 4 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. rażącą niewspółmierność kary orzeczonej wobec oskarżonego R. B. (1) w pkt III wyroku polegającą na zaniechaniu zastosowania nadzwyczajnego jej złagodzenia i orzeczenia kary w wymiarze 3 lat pozbawienia wolności w sytuacji gdy w sprawie zachodziło szereg okoliczności łagodzących, zaś w odniesieniu do oskarżonego niewiele było okoliczności obciążających.

2. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 60 § 2 pkt 1 k.k. polegające na nieuzasadnionym niezastosowaniu wobec oskarżonego R. B. (1) instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary i zaniechaniu orzeczenia kary poniżej granicy dolnego zagrożenia ustawowego w sytuacji gdy oskarżony szczerze i z własnej woli pojednał się z pokrzywdzonym, który oskarżonemu wybaczył a nadto szkoda została w całości naprawiona.

Na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez obniżenie oskarżonemu R. B. kary wymierzonej w pkt III wyroku oraz kary łącznej do połowy kar oruczonych zaskarżonym wyrokiem.

Obronca oskarżonego B. M. na podstawie art. 444 k.p.k. i art. 425 § 1 i 2 k.p.k. zaskarżył powyższy wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze na korzyść oskarżonego. Na podstawie art. 427 § 2, art. 438 pkt. 3 i 4 k.p.k. orzeczeniu temu zarzucił:

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, polegający na błędnym uznaniu, że oskarżony B. M. nie zasługuje na dobrodziejstwo nadzwyczajnego złagodzenia kary za którekolwiek z przypisanych przestępstw i następnie wymierzenie kary niższej niż ustawowe minimum a ponadto, iż kara taka, wymierzona z nadzwyczajnym złagodzeniem, poniżej dolnego progu ustawowego zagrożenia, nosiłaby znamiona rażącej łagodności i byłaby karą nieskuteczną, nie mogącą osiągnąć celu prewencyjnego i odstrasżającego, podczas gdy należyte uwzględnienie występujących w sprawie okoliczności, a przede wszystkim dotyczących właściwości osobistych oskarżonego, jego postawy w toku postępowania przygotowawczego oraz postępowania przed Sądem powinno skutkować orzeczeniem kary łagodniejszej z zastosowaniem instytucji nadzwyczajnego jej złagodzenia;

- rażącą niewspółmierność kary orzeczonej wobec oskarżonego B. M., która nie uwzględnia istotnych okoliczności (tj. przyznania się do popełnienia zarzucanych czynów oraz współpracy z organami ścigania w toku postępowania przygotowawczego, wyjaśniania wszelkich szczegółów przebiegu zdarzenia) mających wpływ na jej wymiar, a ponadto poprzez uwzględnienie okoliczności łagodzących (tj. skruchy, zadośćuczynienia pokrzywdzonemu oraz szczerych przeprosin pozostałych pokrzywdzonych) w stopniu niedostatecznym, co doprowadziło do niezastosowania instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary i wymierzenia wobec tego młodocianego oskarżonego kary rażąco surowej.

Na podstawie art. 427 § 1 k.p.k. w zw. z art. 437 § 1 k.p.k. podnosząc powyższe wniosł o zmianę wyroku poprzez zastosowanie wobec oskarżonego B. M. instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary i wymierzenie kary w łagodniejszym wymiarze.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje :

Wszystkie wniesione apelacje okazały się bezzasadne.

Nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem obrońcy R. B. (1), że poprzez niezastosowanie wobec oskarżonego art. 60 § 2 k.k. Sąd I instancji dopuścił się obrazy prawa materialnego. W judykaturze, w tym w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowane już zostało stanowisko, że nie można skutecznie podnieść zarzutu obrazy prawa materialnego w sytuacji niezastosowania przepisu regulującego instytucję fakultatywną, z której skorzystanie, bądź nie, zależy wyłącznie od oceny Sądu. Do tego rodzaju instytucji należy również nadzwyczajne złagodzenie kary przewidziane w art. 60 § 2 k.k. (Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 2017 r., sygn. akt II KK 155/17, LEX 2298293).

Niezasadny okazał się też podniesiony we wszystkich apelacjach zarzut rażącej niewspółmierności kar orzeczonych wobec oskarżonych, w tym z powodu niezastosowania wobec oskarżonych instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary na podstawie art. 60 § 2 k.k. W sprawie nie zachodzi bowiem szczególnie uzasadniony wypadek o jakim mowa w powołanym przepisie. Przepis art. 60 § 2 k.k. wskazuje wprawdzie trzy przesłanki, które mogą uzasadniać zastosowanie nadzwyczajnego złagodzenia kary na określonej w nim podstawie, jednak mają one wyłącznie charakter przykładów i ich zaistnienie nie obliguje Sądu do zastosowania tej instytucji. To do Sądu należy ocena czy okoliczność ta będzie wystarczająca do zastosowania wobec sprawcy dobrodziejstwa nadzwyczajnego złagodzenia kary. Jedną z wymienionych tam przesłanek jest pojednanie pokrzywdzonego ze sprawcą, która to przesłanka niewątpliwie zaistniała w niniejszej sprawie w odniesieniu do wszystkich oskarżonych na co wskazują wyniki przeprowadzonej mediacji.

Należy jednak zgodzić się ze stanowiskiem Sądu I instancji, że nie jest to przesłanka dająca wystarczającą podstawę do zastosowania wobec oskarżonych P. Ś., R. B. (1) i B. M. nadzwyczajnego złagodzenia kary za przypisane im czyny. Sąd Okręgowy wskazał tego powody w części motywacyjnej swego orzeczenia, zaś Sąd Apelacyjny zawartą tam argumentację w pełni podzielił. W szczególności Sąd I instancji wskazał na priorytetowe znaczenie jakie mają w tym zakresie ogólne dyrektywy wymiaru kary określone przez ustawodawcę w art. 53 k.k., a w szczególności stopień winy oskarżonych i stopień społecznej szkodliwości przypisanych im czynów, a te są znaczne.

Z uwagi na znaczny stopień demoralizacji wszystkich oskarżonych, zastosowaniu tej instytucji sprzeciwiają również względy zapobiegawcze, wychowawcze oraz potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. W tym aspekcie Sąd I instancji dokonał szczegółowej i wnikliwej analizy osobowości każdego z oskarżonych oraz ich dotychczasowego sposobu życia. Bilans tych okoliczności jest zdecydowanie niekorzystny dla oskarżonych.

Mianowicie B. M. mimo młodego wieku był już uprzednio karany na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania i karę ograniczenia wolności, które nie spełniły pokładanych w nich celów wychowawczych i zapobiegawczych. W młodym wieku zaczął zażywać narkotyki i spożywać alkohol co doprowadziło do uzależnienia od substancji psychoaktywnych. P. Ś. miał już również konflikty z prawem i jest uzależniony od substancji psychoaktywnych, głównie od amfetaminy. Takie uzależnienie stwierdzono również u R. B. (1), który był już uprzednio karany. Jeszcze w młodym wieku zaczął nadużywać alkoholu i zażywać narkotyki. Z powodu tego uzależnienia był leczony w poradni leczenia uzależnień. Oskarżeni przypisanych im przestępstw dopuścili się w trakcie ucieczki z terapii, działając pod wpływem alkoholu i w celu zdobycia pieniędzy na alkohol i narkotyki. Są to niewątpliwie okoliczności obciążające dla oskarżonych. Do takich okoliczności należy też niewątpliwie zaliczyć okoliczności popełnienia czynów, sposób i pobudki działania sprawców.

Mimo tego wymiar kar jednostkowych za poszczególne czyny oscyluje w dolnych granicach ustawowego zagrożenia, zaś przy wymiarze kary łącznej wobec oskarżonych Sąd zastosował zasadę asperacji, w wyniku której kara podlegająca

wykonaniu została efektywnie złagodzona w relacji do kary łącznej, którą należałoby orzec w przypadku zastosowania zasady kumulacji. Zdecydowały o tym okoliczności przemawiające na korzyść sprawców, które również sąd dostrzegł i uwzględnił, w tym przede wszystkim ich postawa w procesie i wyniki przeprowadzonej mediacji z pokrzywdzonymi. W tym kontekście nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem skarżących, że kwestia pojednania oskarżonych z pokrzywdzonymi w wyniku podjętej mediacji, przy wymiarze kary nie została w wystarczającym stopniu uwzględniona.

Sąd Okręgowy dostrzegł również, że B. M. korzysta ze statusu młodocianego do którego mają zastosowanie dyrektywy wymiaru kary określone w art. 54 § 1 k.k. Priorytet względów wychowawczych w odniesieniu do sprawców młodocianych nie oznacza automatycznie rezygnacji z surowości represji. W wielu przypadkach z uwagi na głęboką demoralizację młodocianego czy też nieskuteczność stosowanych poprzednio środków wychowawczych lub poprawczych konieczne jest zastosowanie kary surowej, nie wyłączając kary pozbawienia wolności, która może okazać się bardziej wychowawcza niż rozbudowane nawet środki oddziaływania o charakterze nieizolacyjnym. Dopiero bowiem uświadomienie przez sprawcę, że popełnienie przestępstwa pociągnęło za sobą dotkliwe konsekwencje, może osiągnąć zamierzony skutek pedagogiczny.

W tym przypadku łagodne kary orzeczone z warunkowym zawieszeniem ich wykonania mogłyby zostać ocenione subiektywnie przez oskarżonych jako brak kary, co wyrobiłoby w nich poczucie bezkarności i ukształtowałyby się w sposób trwały fałszywy system wartości.

Reasumując należy stwierdzić, że podniesione przez obrońców argumenty nie uzasadniają pobłażliwego czy łagodnego potraktowania oskarżonych i nie mogą usprawiedliwić orzekania kar niewspółmiernych do stopnia winy i szkodliwości społecznej popełnionych czynów. Przestrzeganie bowiem dyrektyw sprawiedliwości kary obowiązuje w każdej sprawie i ma charakter priorytetowy. Wzgląd na oddziaływanie wychowawcze nakazuje jedynie przy orzekaniu kary kierowanie się takim jej dobrem, który w sposób najpełniejszy zrealizować może cele wychowawcze.

Część motywacyjna zaskarżonego wyroku wskazuje, że Sąd Okręgowy miał na uwadze te uwarunkowania oraz dokonał trafnego rozpoznania osobowości i właściwości osobistych każdego z oskarżonych.

Uwzględniając powyższe oraz wgląd na społeczne oddziaływanie kary, należy podzielić stanowisko Sądu I instancji, że w przypadku tak niepoprawnych i zdemoralizowanych sprawców, jedynie bezwzględne kary pozbawienia wolności mogą zrealizować pokładane w nich cele zapobiegawcze, wychowawcze i wdrożyć ich do przestrzegania porządku prawnego. Orzeczone kary winny również uświadomić społeczeństwu, że popełnianie tego rodzaju przestępstw nie popłaca, zaś sprawców tego rodzaju czynów, spotyka adekwatna represja karna.

Podkreślenia też wypada, że w polskim prawie karnym obowiązuje zasadna indywidualizacji kary, która powinna być dostosowana do właściwości i warunków osobistych każdego ze sprawców, bowiem tylko wtedy może spełniać funkcję resocjalizacyjną. Oznacza to, że kara winna być kształtowana indywidualnie w stosunku do każdego oskarżonego, zgodnie z ustawowymi dyrektywami określonymi w art. 53 k.k. i ich wyznacznikiem nie mogą być orzeczenia wydane w tym przedmiocie w stosunku do innych oskarżonych, w tym wobec współsprawców. Zasadę tę Sąd I instancji zastosował również w niniejszej sprawie. Spośród trzech oskarżonych R. B. (1) dopuścił się najmniejszej ilości przestępstw i w konsekwencji orzeczone wobec jego osoby kara łączna pozbawienia wolności została ukształtowana na najniższym poziomie. W tym stanie rzeczy nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem obrońcy, że kara orzeczone wobec R. B. (1), oceniając ją w aspekcie kar orzeczonych wobec oskarżonych P. J. Ś. i B. S. M., nosi znamiona rażącej niewspółmierności.

Zarzut rażącej niewspółmierności kary może być skutecznie podniesiony tylko wówczas, gdy suma kar i środków karnych orzeczonych w stosunku do oskarżonego nie uwzględniła w należyтым stopniu ustawowych dyrektyw sądowego wymiaru kary, zaś te dyrektywy wobec R. B. (1) zostały zachowane.

Reasumując, Sąd I instancji orzekając o karze wobec wszystkich oskarżonych, uwzględnił całokształt okoliczności ujawnionych na rozprawie, uwzględniając stopień winy każdego z oskarżonych, stopień ich demoralizacji, właściwości

i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia, w tym uprzednią karalność. Przy tej ocenie uwzględnił też charakter popełnionych przez oskarżonych czynów oraz ich wielość i „ciężar gatunkowy”. Uwzględnił również wyniki przeprowadzonej mediacji oskarżonych z pokrzywdzonymi, przyznanie się oskarżonych do popełnienia zarzucanych im czynów, wyrażoną skruchę i dotrzymanie przez sprawców warunków zawartej ugody. W tym stanie rzeczy orzeczonych wobec oskarżonych kar nie można postrzegać jako rażąco surowych i niewspółmiernych.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji wyroku.

O kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze rozstrzygnięto zgodnie z dyspozycją art. 624 § 1 k.p.k., zaś o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu za postępowanie przed sądem drugiej instancji zgodnie z treścią § 17 ust. 1 pkt 5 w zw. z § 4 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2015 r., poz. 1801) oraz § 4 ust. 3 w zw. z art. § 17 ust. 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3.10.2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. U. 2016.17.1715).